

عنوان لوح : لوح بلبل الفراق (بلبل الفراق علی غصن الافاق ینادی هذا الفراق ...)

مطلع لوح : { بلبل الفراق علی غصن الافاق ینادی هذا الفراق یا ملاء الاشتیاق } ... { در این وقت که طیر بقاء از ارض عراق پرواز نمود و اهل شوق بنار فراق در احتراق } ...
مخاطب : جمیع اهل بهاء (این نامه از این نمله فانیه بسوی احبای خدا ارسال میشود) .

محل نزول : بغداد

سال نزول : قبل از عزینت به اسلامبول (1863 میلادی - 1279 هجری قمری)

لسان نزولی : در دو قسمت فارسی و عربی

مآخذ مطالعه در باره این اثر:

- 1- قلم اعلی جلد 4، ص 324 (قسمت عربی لوح)
- 2- قلم اعلی جلد 4 ص 364 - 367 (قسمت فارسی)
- 3- نفحات ظهور حضرت بهاءالله: تالیف ادیب طاهر زاده، فصل 14 ص 262
- 4- گنج شایان: تالیف اشراق خاوری صص 42-45

سایر ملاحظات:

- 1- این لوح از جمله الواح مبارکه ایست که از قلم جمال اقدس ابهی خطاب به جمیع اهل بهاء نازل گردیده . تاریخ نزول این لوح یقیناً بعد از نزول لوح ملاح القدس بوده است (نوروز 1863).
- 2- محتویات این لوح نشان میدهد که تاریخ نزولش در ایامی بوده است که جمال اقدس ابهی و پیروانشان وسایل سفر را تدارک مینمودند قوله تعالی: **در این وقت که سیر بقاء از ارض عراق پرواز نمود ...**
- 3- قسمت اعظم این لوح با بعضی از قطعات کلمات مکنونه فارسی ارتباط مستقیم دارد .
> هرگز شنیدید که بلبل باغ الهی جز بگلزار روحانی راحت جوید و یا مگر گزیند و یا آنکه هد سبای عشق جز در سینای روح وطن گیرد و یا قلوب عاشقان جز جمال معشوق منظوری طلبد ...

اهم مواضع موجود در این لوح:

- 1- القاب جمال اقدس ابهی در عوالم عبودیت و مظهریت :
> بلبل الفراق < , > طیرالوفا < , > ورقاء الهجر < , > طیربقاء < , > نمله فانیه < , > طیر عراقی < , > جنال سبحانی < , > حرم ربانی < , > گل < , > باب < , > بلبل باغ الهی < , > عندلیب الفراق < , > حمام [الروح < , > بلبل وثاق < , > طیر < , > بلبل گلزار الهی <
- 2- اشاره به هجرت جمال قدم از عراق به اسلامبول :
> جاء الفراق یا ملاء الاشتیاق قل تم زمان الوصل وجاء الفصل < و > وقتی آید و هنگامی شود که طیر عراقی آهنگ حجاز نماید ... حال آنوقت رسید و آن نسیم وزید و آن طیر پرید <
- 3- بعلت این جدائی نسائم سرور قطع گردیده و ایام خوش به اتمام رسیده است > قد انقطعت نسائم السرور عن رضوان السناء بهذا الفراق ... و تبدلت عیش کلشیی ... < و > ایدوستان تا چشم بلقی بگریید و تا نفس موجود بنالید زیرا که بساط وصل و اتصال و قرب و لقاء درهم پیچیده ... < و > این حزن قابل مقایسه با هیچ اندوهی نبوده و نیست < و > هذا الحزن لن یقاس بحزن فی جبروت العنا بما هبت نسیم الفراق یا ملاء الاشتیاق < و > پس ای چشم گریه کن و ای گوش ناله بشنو و ای لسان ندبه و نوجه کن < ...

4- با وجود کل این بلاهای وارده - در جمیع احوال شاکر درگاه حق بوده و خواهیم بود.

در حالیکه بلاها بر ما جاری است شکر مینمائیم خداوندی را که ما را برگزیده تا آنکه در سیلش
معرض این بلاهای متواتره و رزایی متوالیه واقع شویم قوله تعالی :
> ... سلطان قضا باقتضای تقدیر نقره فراش فصل و انفصال و هجرو فراق گسترده و اریاح هجر
و فراق چنان وزیده که جمیع شاخسار وجود از غیب و شهود همه قمیص فنا پوشیده و بخزان
بقا پیوستند ... <

5- تاسف مطهر امر الله لاجل عدم اقبال خلق
> باری آنچه مرقوم شد و هر چه مذکور آمد اقبال ننمودید و گوش ندادید حال آنوقت گذشت و آن
یوم از دست رفت دیگر آن نسیم در این ارض نوزد ... <